Lietas Nr. A420343514
Lietas arhīva Nr. A42-00760-15/46

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Valmierā 2015.gada 19.janvārī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese Solveiga Pone,

piedaloties pieteicēja pārstāvei /pers. A/ un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Lauku atbalsta dienesta pārstāvjiem /pers. B/, /pers. C/ un /pers. D/,

2015.gada 6.janvārī atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /pers. E/ pieteikuma par labvēlīgāka administratīvā akta, ar kuru /pers. E/ tiktu aprēķināts pasākuma "Agrovides maksājumi" apakšpasākuma "Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība" atbalsts par iesniegumā "Platību maksājumu iesniegums 2013.gadā" 1.kategorijā 12,14 ha (lauks Nr.1, Nr.2, Nr.3, Nr.5 un Nr.7) deklarētajām platībām, izdošanu.

Aprakstošā daļa

[1] Administratīvā rajona tiesas Valmieras tiesu namā 2014.gada 8.augustā saņemts /pers. E/ (turpmāk arī – pieteicējs) pieteikums, un ar Administratīvās rajona tiesas tiesneses 2014.gada 13.augusta lēmumu pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta Nr.A420343514.

[2] No lietas materiāliem konstatējams.

[2.1] 2013.gada 15.maijā Lauku atbalsta dienestā (turpmāk – Dienests vai atbildētāja) saņemts pieteicēja Platību maksājumu iesniegums 2013.gadā, piesakot Agrovides apakšpasākuma „Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība" maksājumam 13,74 ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes, tostarp lauku Nr.7 ar platību 3,00 ha ar kultūras kodu 710 („Pļavas un ganības") *(sk.lietas 23.-24.lapu).*

[2.2] Ar Dienesta Ziemeļvidzemes reģionālās lauksaimniecības pārvaldes 2014.gada 29.maija lēmumu Nr.09.14.010873 konstatēts, ka Bioloģiskās lauksaimniecības attīstības atbalsta 1.kategorijā ir pārdeklarācija 34,74% un saskaņā ar Regulas Nr.65/2011 16.panta 5.punkta otro daļu nolemts nepiešķirt pieteicējam Bioloģiskās lauksaimniecības attīstības atbalstu par 1.kategoriju *(sk.lietas 44.lapu).*

[2.3] Pieteicējs Dienesta Ziemeļvidzemes reģionālās lauksaimniecības pārvaldes 2014.gada 29.maija lēmumu Nr.09.14.010873 ir apstrīdējis *(sk.lietas 29.-30.lapu),* un ar Dienesta 2014.gada 4.jūlija lēmumu Nr.10.6.4-15/14/515-O/650 (turpmāk – Pārsūdzētais lēmums) apstrīdētais lēmums atstāts negrozīts *(sk.lietas 10.-11.lapu).*

[3] Pieteicēja pieteikumā norāda turpmāk minēto argumentus.

[3.1] Pārsūdzētajā lēmumā nav minēts uz kāda pamata noteikti pārbaudē uz vietas konstatētie kultūras kodi. Līdz ar to saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 74.panta trešo punktu šāds administratīvais akts uzskatāms par spēkā neesošu, kā arī norādītais pamatojums ir neizprotams.

[3.2] Pieteicējs nepiekrīt 2013.gada 27.jūnija pārbaudē konstatētajai kultūras neatbilstībai laukā Nr.7, norādot, ka protokolā par veikto pārbaudi uz vietas nav neviena ieraksta par to, ka laukā Nr.7 deklarētās kultūras „Pastāvīgās pļavas un ganības" (kultūras kods 710) vietā faktiski ir cita kultūra "Aramzemē sētie zālāji" (kultūras kods 720). Fakts, ka divus gadus pēc kārtas katrā lauka pusē ir iesētas auzas, nenozīmē, ka šis lauks kļuvis par kultūru "Aramzemē sētie zālāji" (kultūras kods 720).

[3.3] Dienestam nav noteiktas kārtības, kā precīzi noteikt norādītās kultūras.

[3.4] Pieteicējs nav saņēmis pārbaudes uz vietas ziņojumu.

[3.5] 2013.gada 5.jūnijā pārbaudi veica VSIA „Sertifikācijas un testēšanas centrs" eksperte /pers. H/ un savā ziņojumā ir apliecinājusi, ka lauks Nr.7 atbilst kultūras kodam 710 „Pastāvīgās pļavas un ganības".

[4] Administratīvās rajona tiesas Valmieras tiesu namā 2014.gada 16.septembrī saņemti Dienesta rakstveida paskaidrojumi, kuros Dienests norāda šādus argumentus.

[4.1] Par pārbaudes uz vietas laikā konstatēto, ka laukā Nr.7 deklarētās kultūras „Pastāvīgās pļavas un ganības" (kultūras kods 710) vietā faktiski ir kultūra "Aramzemē sētie zālāji" (kultūras kods 720), liecina fakts, ka lauka zelmeni veido tikai blīvi augošs āboliņš un stiebrzāles, kā arī lauka labais kultūrtehniskais stāvoklis. Pārbaudes laikā konstatētais tika nofotografēts.

[4.2] Pārsūdzētā lēmuma 2. un 3.lappaspusē ir paskaidrota atšķirība starp kultūrām „Pastāvīgās pļavas un ganības" (kultūras kods 710) un "Aramzemē sētie zālāji" (kultūras kods 720), un norādīti normatīvie akti, uz kuru pamata šādi secinājumi ir izdarīti.

Saskaņā ar Komisijas 2009.gada 29.oktobra Regulas (EK) Nr.1120/2009 2.panta c)punktu zeme, ko izmanto stiebrzāļu vai cita veida zāles lopbarības audzēšanai dabiskā veidā (pašsējā) vai kultivējot (iesējot) un kas nav bijusi iekļauta saimniecības augsekas sistēmā piecus gadus vai ilgāk, ir uzskatāma par kultūras „Pastāvīgās pļavas un ganības" platību. Savukārt atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 3.marta noteikumu Nr.139 "Kārtība, kādā tiek piešķirts valsts un Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai tiešā atbalsta shēmu ietvaros" 12.pielikuma „Kultūras kodi" sadaļas Piezīmes 2.punktā norādītajai definīcijai "Aramzemē sētie zālāji" ir sējumu platības, kas tiek iekļautas augsekā līdz 5 gadiem un kas nodrošina mājlopu vajadzību pēc zāles lopbarības vasaras un ziemas periodā. To zelmeņa botānisko sastāvu veido kultivējamās tauriņziežu un stiebrzāļu zālaugu sugas (tauriņziežu dzimta - lucerna, galega, sarkanais āboliņš, baltais āboliņš, bastarda āboliņš; stiebrzāļu dzimta - timotiņš, kamolzāle, pļavas auzene, pļavas lapsaste,

ganību airene, pļavas skarene, sarkanā auzene), un tām ir raksturīgs labs kultūrtehniskais stāvoklis.

Pārbaudē konstatēto apliecina arī pieteicēja norādītā informācija par šī lauka apstrādes vēsturi. Pieteicējs 2014.gada 2.jūnija iesniegumā norāda, ka 2010.gadā vienā lauka pusē un 2011.gadā otrā lauka pusē iesēta graudaugu kultūra „Auzas" (kultūras kods 140). Līdz ar to secināms, ka nav pagājuši pieci gadi kopš lauks tika mehāniski apstrādāts un šādu lauku nevar uzskatīt par kultūras „Pastāvīgās pļavas un ganības" (kultūras kods 710) platību.

[4.3] Ir nepamatota pieteicēja norāde, ka iestādei nav noteiktas kārtības, kā precīzi noteikt norādītās kultūras. Dienests nosaka kultūras par pamatu ņemot normatīvo regulējumu, vispārpieņemto lauksaimniecības praksi un dzīvē gūtos novērojumus. Turklāt pieteicējs, aizpildot platībmaksājumu iesniegumu, nosakot kultūras kodus, neskaidrību un šaubu gadījumos, var vadīties pēc Dienesta izstrādātā materiāla „Informatīvais materiāls platību maksājumu saņemšanai 2013.gadā" sadaļā "Uz atbalstu tiesīgā LIZ" noteiktā kultūru skaidrojuma.

Pieteicējs pasākuma "Agrovides maksājumi" apakšpasākuma "Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība" atbalstam laukā Nr.7 pieteica kultūru "Pastāvīgās pļavas un ganības" (kultūras kods 710), kam ir lielāka atbalsta likme, nekā pārbaudē uz vietas konstatētajai kultūrai "Aramzemē sētie zālāji" (kultūras kods 720). Pieteicējs ir norādījis faktiskai situācijai neatbilstošu kultūras kodu, tādējādi radot mākslīgus apstākļus lielāka atbalsta saņemšanai.

[4.4] Par pārbaudes rezultātiem pieteicējs tika informēts ar Dienesta Ziemeļvidzemes reģionālās lauksaimniecības pārvaldes 2013.gada 5.jūlija vēstuli Nr.09.5-11/13/2839 "Par ziņojuma un protokola kopiju nosūtīšanu", pielikumā pievienojot Protokola par veikto pārbaudi uz vietas un Platību maksājumu pārbaudes uz vietas ziņojuma kopijas.

Pieteicējs ne apstrīdēšanas iesniegumā, ne pieteikumā nav norādījis objektīvus apstākļus, kāpēc nav saņēmis minēto vēstuli. Bez tam pārbaudē uz vietas piedalījās pats pieteicējs, tādējādi pieteicējam bija zināms par veikto pārbaudi uz vietas, kā arī, nesaņemot pārbaudes rezultātus, bija iespēja par tiem interesēties Dienesta Ziemeļvidzemes reģionālās lauksaimniecības pārvaldē.

[4.5] VSIA „Sertifikācijas un testēšanas centrs" sniedza Dienestam Bioloģiskās lauksaimniecības kontroles institūcijas atzinumu par pieteicēja pieteikto platību atbilstību bioloģiskās saimniekošanas prasībām 2013.gadā. Ja kontroles institūcija secina, ka platība un kultūras kods atšķiras no pretendenta datiem, tad šādu informāciju norāda. Konkrētajā gadījumā VSIA "Sertifikācijas un testēšanas centrs" norādīja, ka laukā Nr.7 ir kultūra „Aramzemē sētie zālāji" (kultūras kods 720) 3,28 ha platībā.

[4.6] Dienesta rīcība, pieņemot Pārsūdzēto lēmumu, ir bijusi tiesiska un konsekventa. Pārsūdzētais lēmums ietver skaidrojumu par tā izdošanu un saturu, kā arī ir norādīti apsvērumi, kas bijuši par pamatu Pārsūdzētā lēmuma pieņemšanai.

[5] Tiesas sēdē pieteicēja pārstāvei pieteikumu uzturēja, minot pieteikumā ietvertos argumentus. Atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Lauku atbalsta dienesta pārstāvjiem pieteicējas pieteikumu neatzina, minot pārsūdzētajā lēmumā un rakstveida paskaidrojumos ietvertos argumentus.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, noklausoties procesa dalībnieku paskaidrojumus, izvērtējot lietas apstākļus un lietā esošos pierādījumus, secina, ka pieteikums nav pamatots un ir noraidāms.

[7] Lauku attīstības likuma 5.panta pirmajā daļā noteikts, ka Valsts un Eiropas Savienības atbalsts tiek piešķirts, lai sekmētu lauksaimniecības, lauku un zivsaimniecības attīstību, kā arī paaugstinātu lauku teritorijas iedzīvotāju dzīves līmeni un radītu Latvijas un pārējo Eiropas Savienības dalībvalstu lauksaimniecības produktu ražotājiem līdzvērtīgus konkurences priekšnoteikumus. Saskaņā ar minētā panta otro daļu, kārtību, kādā tiek piešķirts valsts un Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai, un kārtību, kādā tiek piešķirts valsts un Eiropas Savienības atbalsts lauku un zivsaimniecības attīstībai, nosaka Ministru kabinets.

Agrovides maksājumu, kā viens no Valsts un Eiropas Savienības lauku attīstības atbalsta pasākumiem vides un lauku ainavas uzlabošanai, piešķiršanas kārtība ir noteikta ar Ministru kabineta 2010.gada 23.marta noteikumiem Nr.295 „Noteikumi par valsts un Eiropas Savienības lauku attīstības atbalsta piešķiršanu, administrēšanu un uzraudzību vides un lauku ainavas uzlabošanai" (turpmāk – Noteikumu Nr.295)

[8] Saskaņā ar Noteikumu Nr.295 2.punkta 2.3.2.apakšpunktu kā viens no agrovides maksājumu apakšpasākumiem ir noteikts – bioloģiskās lauksaimniecības attīstība.

Noteikumu Nr.295 9.punktā noteikts, ka atbalstu šo noteikumu 2.punktā minētajos pasākumos un apakšpasākumos (izņemot šo noteikumu 2.3.6. un 2.4.apakšpunktā minēto apakšpasākumu un pasākumu) var saņemt par lauksaimniecībā izmantojamo zemi (atbilstoši šo noteikumu 2.pielikumā minētajiem lauksaimniecības kultūru apzīmējumiem), par kuru ir tiesības saņemt vienoto platības maksājumu un kura ir pieteikta vienotā platības maksājuma saņemšanai saskaņā ar normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu lauksaimniekiem tiešā atbalsta shēmu ietvaros (ja vien šo noteikumu 2.3.1., 2.3.2., 2.3.3. un 2.3.4.apakšpunktā minētajā apakšpasākumā atbalstam nav pieteikta šo noteikumu 9.[1] punktā minētā lauksaimniecībā izmantojamā zeme).

No minētā izriet, ka obligāts priekšnoteikums agrovides pasākuma „Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība" apakšpasākuma atbalsta saņemšanai ir, ka par attiecīgo lauksaimniecībā izmantojamo zemi atbalsta pretendents ir tiesīgs saņemt tiešo atbalsta maksājumu – vienoto platības maksājumu un attiecīgā platība ir pieteikta vienotā platības maksājuma saņemšanai.

[9] Noteikumu Nr.295 29.punktā noteikts, ka atbalsta pretendents var saņemt atbalstu apakšpasākumā „Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība" par lauksaimniecībā izmantojamo zemi, kurā tiek audzēta kāda no šo noteikumu 2.pielikumā minētajām lauksaimniecības kultūrām un ja atbalsta pretendents ievēro šajā punktā noteiktās papildus prasības.

Noteikumu Nr.295 2.pielikumā „Lauksaimniecības kultūrai piemērojamie agrovides maksājumi" kā uz Agrovides maksājumu atbalsta „Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība" tiesīgās kultūras noteiktas gan kultūra „Pastāvīgās pļavas un ganības" ar kultūras kodu 710 (22.punkts), gan arī „Aramzemē sētie zālāji" ar kultūras kodu 720 (17.punkts). Taču saskaņā ar Noteikumu Nr.295 33.punktu atbalsta apmērs par vienu hektāru minētajām kultūrām ir atšķirīgs: par pastāvīgajām pļavām un ganībām paredzēts atbalsts 138 *euro*, (33.1.apakšpunkts), bet par aramzemē sētajiem ilggadīgajiem zālājiem – 108 *euro* (33.2.apakšpunkts).

[10] Saskaņā ar Noteikumu Nr.295 2.pielikuma skaidrojumu lauksaimniecības kultūra definējama atbilstoši normatīvajiem aktiem par valsts un Eiropas Savienības atbalsta piešķiršanu lauksaimniecībai tiešā atbalsta shēmu ietvaros.

Prasības valsts un Eiropas Savienības atbalstam lauksaimniecībai tiešā atbalsta shēmu ietvaros, tostarp arī vienotajam platības maksājumam, ir noteiktas ar Ministru kabineta 2013.gada 3.marta noteikumu Nr.139 „Kārtība, kādā tiek piešķirts valsts un Eiropas Savienības atbalsts lauksaimniecībai tiešā atbalsta shēmas ietvaros" (turpmāk - Noteikumi Nr.139). Saskaņā ar noteikumu Nr.139 12. un 13.punktu, platības atbalsta saņemšanai tiek

pieteiktas, iesniedzot platību maksājumu iesniegumu, atbilstoši Noteikumu Nr.139 2.pielikumam. Savukārt lauksaimniecības kultūras platību maksājuma iesniegumā norādāms saskaņā ar Noteikumu Nr.139 12.pielikumu.

Noteikumu Nr.139.12.pielikuma 23.punktā noteikta lauksaimniecības kultūra „pastāvīgās pļavas un ganības" ar kultūras kodu 710, bet 18.punktā – „aramzemē sētie zālāji" ar kultūras kodu 720.

Noteikumu Nr.139 12.pielikuma 2.piezīmē ietverts kultūras „aramzemē sētie ilggadīgie zālāji" skaidrojums, proti, aramzemē sēts zālājs ir platība, kurā zelmeņa botānisko sastāvu pārsvarā veido kultivējamās tauriņziežu un stiebrzāļu zālaugu sugas un kurai raksturīgs vienmērīgs zelmeņa blīvums. Kultivējamās tauriņziežu un stiebrzāļu zālaugu sugas ir lucerna, austrumu galega, sarkanais āboliņš, baltais āboliņš, bastarda āboliņš, pļavas timotiņš, parastā kamolzāle, pļavas auzene, pļavas lapsaste, ganību airene, pļavas skarene un sarkanā auzene, miežubrālis lopbarībai un klūdziņu prosa lopbarībai.

Ne Noteikumi Nr.139, ne arī Noteikumi Nr.295 nesatur kultūras „pastāvīgās pļavas un ganības" definējumu, taču minētās kultūras apraksts ir ietverts Komisijas 2009.gada 29.oktobra Regulas (EK) Nr. 1120/2009, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus par to, kā īstenot vienotā maksājuma shēmu, kura paredzēta III sadaļā Padomes Regulā (EK) Nr. 73/2009, ar ko paredz kopējus noteikumus tiešā atbalsta shēmām saskaņā ar kopējo lauksaimniecības politiku un izveido dažas atbalsta shēmas lauksaimniekiem 2.panta c punktā. Minētajā tiesību normā noteikts, ka "pastāvīgas ganības" ir zeme, ko izmanto stiebrzāļu vai cita veida zāles lopbarības dabiskai audzēšanai (pašsējā) vai kultivējot (iesējot) un kas nav iekļauta saimniecības augsekas sistēmā piecus gadus vai ilgāk, izņemot atmatā atstāto zemi saskaņā ar Padomes Regulu (EEK) Nr. 2078/92 (7), atmatā atstāto zemi saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1257/1999 (8) 22., 23. un 24. pantu un atmatā atstāto zemi saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1698/2005 (9) 39. pantu, un šai nolūkā "stiebrzāles un cita veida zāles lopbarības iegūšanai" ir visi zālaugi, kas tradicionāli aug dabiskās ganībās un ko dalībvalstī parasti iekļauj ganībām vai pļavām paredzētos sēklu maisījumos (neatkarīgi no tā, vai tās izmanto ganību lopiem). Dalībvalstis var iekļaut I pielikumā uzskaitītos laukaugus.

No minētā izriet, ka pastāvīgās pļavas vai ganības ir lauksaimniecībā izmantojamo zemju platības, ko izmanto stiebrzāļu vai cita veida zāles lopbarības audzēšanai dabiskā veidā (pašsējā) vai kultivējot un kas nav bijusi iekļauta saimniecības augsekas sistēmā piecus gadus un ilgāk. Bet „aramzemē sētie ilggadīgie zālāji" ir sējumu platības, kas tiek iekļautas augsekā līdz 5 gadiem un kas nodrošina mājlopu vajadzību pēc zāles lopbarības vasaras un ziemas periodā. To zelmeņa botānisko sastāvu pamatā veido kultivējamās tauriņziežu un stiebrzāļu sugas.

[11] Dienesta informatīvajā materiālā platību maksājumu saņemšanai 2013.gadā *(http://www.lad.gov.lv/veca-versija/files/liela_rokasgramata_2013-1.pdf)* ir iekļauta pastāvīgās pļavas un ganību definīcija, kurā ir norādīts, ka tā ir zeme stiebrzāļu vai cita veida zāles lopbarības audzēšanai dabiskā veidā (pašsējā) vai kultivējot (iesējot) un kas nav bijusi iekļauta saimniecības augsekas sistēmā piecus gadus vai ilgāk. „Stiebrzāles vai cita veida zāles lopbarībai" saskaņā ar rokasgrāmatā sniegto definējumu ir visi stiebrzāļu augi, kas tradicionāli aug dabiskās ganībās vai parasti tiek iekļauti sēklas maisījumos ganībām vai pļavām (neatkarīgi no tā, vai tās tiek izmantotas lopu ganīšanai vai nē). Turklāt norādāms, ka šāds kultūras „pastāvīgās pļavas un ganības" skaidrojums ir bijis iekļauts arī Dienesta informatīvajos materiālos (rokasgrāmatās) platību maksājumu saņemšanai visu iepriekšējo periodu (vismaz kopš 2005.gada). Tādējādi atbalsta pretendentiem, tostarp pieteicējam, ir bijusi nodrošināta informācija par aplūkoto kultūru aprakstiem gan 2013.gadā, piesakoties platību maksājumiem, gan arī iepriekšējos periodos. Līdz ar to pieteicēja atsaukšanās uz Dienesta amatpersonas mutiski sniegto informāciju, kā arī par konsultanta sniegto informāciju par kritērijiem kultūras „pastāvīgās pļavas un ganības" noteikšanai, nav pamatota. Proti, gan tiesiskais regulējums, gan Dienesta sniegtie skaidrojumi sniedz pietiekami skaidru norādi par to, ka vismaz piecus gadus platība nav bijusi iekļauta saimniecības augsekas sistēmā.

[12] No lietas materiāliem konstatējams un lietā nav strīda par to, ka pieteicēja Platību maksājumu iesniegumā 2013.gadā Agrovides apakšpasākuma „Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība" atbalstam pieteikusi 13,74 ha lauksaimniecībā izmantojamās zemes, tostarp ar kultūras kodu 710 „Pastāvīgās pļavas un ganības" pieteikusi 12,14 ha (*sk.šā sprieduma 2.1.punktu*): lauku Nr.1 ar platību 1,2 ha, lauku Nr.2 ar platību 2,8 ha, lauku Nr.3 ar platību 4,4 ha, lauku Nr.5 ar platību 0,74 ha, lauku Nr.7 ar platību 3 ha.

Pieteicēja pieteiktajām platībām 2013.gada 27.jūnijā, piedaloties pieteicējam, ir veikta pārbaude uz vietas, par ko sastādīts Protokols par veikto pārbaudi uz vietas (*sk.lietas 25.lapu*), kā arī Platību maksājumu pārbaudes uz vietas ziņojums (*sk.lietas 26.-27.lapu*).

[13] Noteikumu Nr.295 86.punktā noteikts, ka par veikto pārbaudi uz vietas saimniecībā Dienesta amatpersona sagatavo kontroles ziņojumu saskaņā ar Regulas Nr. 1975/2006 13.pantu un attiecīgos gadījumos – saskaņā ar 19.panta 2.punktu, kad pārbaudi veic kompetentās kontroles iestādes amatpersonas atbilstoši normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā administrē Eiropas Lauksaimniecības garantiju fondu, Eiropas Lauksaimniecības fondu lauku attīstībai un Eiropas Zivsaimniecības fondu, kā arī valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauksaimniecībai, lauku un zivsaimniecības attīstībai. Saskaņā ar Noteikumu Nr.295 89.punktu, ja atbalsta pretendents nav iepazinies ar kontroles ziņojumu pārbaudē uz vietas saimniecībā, Dienests 10 darbdienu laikā pēc pārbaudes pabeigšanas nosūta atbalsta pretendentam kontroles ziņojumu. Saskaņā ar Noteikumu Nr.295 90.punktu atbalsta pretendents 10 darbdienu laikā pēc kontroles ziņojuma saņemšanas var iesniegt Dienestā paskaidrojumus vai precizētu informāciju atbilstoši kontroles ziņojumā iekļautajiem kontroles rezultātiem.

No lietas materiāliem konstatējams, ka Platību maksājumu pārbaudes uz vietas ziņojums ar 2013.gada 5.augusta vēstuli Nr.09.5-11/13/2839 pieteicējam nosūtīts vienkāršā pasta sūtījumā 2013.gada 8.augustā, par ko liecina Dienesta iesniegtā izdruka no Dokumentu vadības sistēmas (*sk.lietas 28.lapu*).

Saskaņā ar Paziņošanas likuma 8.panta otro daļu dokuments, kas paziņots kā vienkāršs pasta sūtījums, uzskatāms par paziņotu astotajā dienā no dienas, kad tas iestādē reģistrēts kā nosūtāmais dokuments.

Ņemot vērā apstākli, ka vēstule par Platību maksājumu pārbaudes uz vietas ziņojuma nosūtīšanu pieteicējam reģistrēta kā nosūtāmais dokuments 2013.gada 5.augustā, uzskatāms, ka pieteicējs ziņojumu saņēmis 2013.gada 13.augustā. Tādējādi no lietas materiāliem konstatējams, ka pieteicējam Noteikumu Nr.295 89.punkta noteiktajā kārtībā Platību maksājumu pārbaudes uz vietas ziņojums ir ticis paziņots un attiecīgi pieteicējam bija nodrošināta iespēja īstenot Noteikumu Nr.295 90.punktā noteiktās tiesības iesniegt paskaidrojumus vai precizētu informāciju par kontrolē konstatētajiem faktiem.

No lietas materiāliem konstatējams, ka pieteicējs noteiktajā termiņā nav iesniedzis precizējumus vai iebildis pret Kontroles ziņojumā konstatētajām neatbilstībām. Taču norādāms, ka minēto tiesību neizmantošana nav šķērslis iebildumus par kontroles rezultātiem sniegt iestādei tālākajā administratīvajā procesā iestādē (apstrīdot sākotnējo lēmumu), ko izskatāmajā lietā pieteicējs arī ir izmantojis.

[14] Kontroles ziņojumā par pārbaudē uz vietas konstatētajiem faktiem cita starpā norādīts, ka laukā Nr.7 ir konstatēts aramzemē sētais zālājs *(sk.lietas 26.lapu).* No Protokola un Ziņojuma konstatējums, ka pārbaudi veikušas Dienesta amatpersonas – /pers. M/ un /pers. N/. Kontorlesa ziņojumā norādīts, ka apsekotie lauki nofotografēti. Lietai pievienots lauka Nr.7 fotoattēls, kas uzņemts 2013.gada 27.jūnijā (*sk.lietas 97.lapu*).

Tiesas sēdē /pers. M/ liecināja, ka pieteicēja laukā Nr.7 konstatējusi kultūru „aramzemē sētie zālāji". Šo faktu lieciniece konstatējusi vizuāli novērtējot lauku pēc botāniskā sastāva, pēc procentuālajām attiecībām, pēc zelmeņa biezības, kā pēc iegūtās informācijas no lauka vēstures žurnāla.

Lieciniece liecināja, ka vēlāk veiktajā pieteicēja deklarēto platību savstarpējās atbilstības pārbaudē atkārtoti konstatēts, ka 7.laukā esošā kultūra ir „aramzemē sētie zālāji", Nr.720, proti, ka pēc lauka pļaušanas ir ataudzis āboliņš, kas liecina par sēto zālāju (*sk.lietas 110.-111.lapu*).

No lietas materiāliem konstatējams, ka pieteicēja lauku savstarpējās atbilstības pārbaudē lauks Nr.7 ir nofotografēts (*sk.leitas 97.lapu*).

[15] 2014.gada 8.septembrī Dienesta amatpersonas /pers. O/, /pers. C/ un /pers. P/ atkārtoti apsekojušas pieteicēja lauku Nr.7, par ko sastādīts Platību apsekošanas akts (*sk.lietas 103.lapu*). Lauka apsekošanā konstatēts, ka laukā Nr.7 faktiski ir kultūra „Aramzemē sētie zālāji", par ko liecina fakts, ka lauka zelmeni veido blīvi augošs āboliņš, timotiņš, vietām lucerna un austrumu galega. Gar lauku malām un lauka vidū redzamas atara vagas, kas liecina, ka lauks mehāniski apstrādāts. Pusē no lauka zālāja vecums apmēram 3-4 gadi, bet otrajā pusē apmēram 4-5 gadi. Aktā norādīts, ka apsekošanas laikā veikta fotografēšana, kas pievienoti lietai (*sk.lietas 98.-102.lapu*).

[16] Tiesas sēdē pieteicēja pārstāve atzina, ka laukā Nr.7 2010.gadā vienā lauka pusē un 2011.gadā otrajā lauka pusē bijušas iesētas auzas. Proti, ka lauks 2010. un 2011.gada attiecīgi daļā ir ticis mehāniski apstrādāts, tajā iesējot auzas. Par šādiem apstākļiem pieteicējs ir norādījis arī apstrīdēšanas iesniegumā (*sk.lietas 30.lapu*), atreferējot lauku vēstures žurnāla ierakstus par lauku Nr.7 2010. un 2011.gadā.

[17] Izvērtējot šā sprieduma 12.-16.punktā minētos pierādījumus kopumā, tiesai nav pamata apšaubīt Dienesta konstatēto faktu, ka lauka Nr.7 zelmenis, tā botāniskais sastāvs liecina par to, ka laukā Nr.7 ir kultivēta kultūra – sēts zālājs. Turklāt arī paša pieteicēja sniegtā informācija par lauka Nr.7 apsaimniekošanu iepriekšējā periodā, ņemot vērā šā sprieduma 10. un 11.punktā norādīto attiecībā par kultūras „pastāvīgās pļavas un ganības" definējumu, apstiprina Dienesta pārbaudes laikā, novērtējot lauku Nr.7 dabā, tajā esošo kultūru, konstatēto faktu, ka laukā esošā kultūra nav pieteicēja deklarētā kultūra „pļavas un ganības". Proti, lauksaimniecībā izmantojama zemes platība, kas kādreiz ir bijis aramzemē sēts zālājs, bet kas pēdējo piecu gadu laikā ir tikusi iekļauta augsekā, ir mehāniski apstrādāta, nav uzskatāma par pastāvīgo pļavu un ganību.

[18] Pieteicējs pieteikumā ir norādījis par pretrunām pieteicēja pieteikto platību pārbaužu rezultātos. Proti, ka Protokolā par veikto pārbaudi uz vietas Nr.09130617701 (*sk.lietas 12.lapu*), ar ko pārbaudes laikā iepazinies arī pieteicējs, netika konstatētas lauka Nr.7 kultūras neatbilstība. Šāda neatbilstība netika konstatēta Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Sertifikācijas un testēšanas centrs" Atbilstības un novērtēšanas daļas 2013.gada 5.jūnijā veiktajā pārbaudē (*sk.lietas 13.-17.lapu*), kā arī šāda neatbilstība nav konstatēta arī 2012.gadā veiktajā pārbaudē, kaut arī 2012.gadā pieteicējs laukā Nr.7 bija deklarējis kultūru „pastāvīgās pļavas un ganības" (*sk.lietas 52.-96.lapu*).

Attiecībā par Protokolu par veikto pārbaudi uz vietas Nr.09130617701 norādāms, ka par veikto pārbaudi uz vietas saskaņā ar Noteikumu Nr.295 86.punktu un Regulas Nr.65 13.pantu tiek sastādīts kontroles ziņojums, un tieši kontroles ziņojums ir noslēdzošais, galīgais dokuments, kurā tiek fiksēti pārbaudē uz vietas saimniecībā konstatētie apstākļi.

Savukārt attiecībā par Dienesta veikto pārbaudi uz vietas saimniecībā norādāms, ka Dienests šādu pārbaudi veic saskaņā ar Noteikumu Nr.295 86.punktu neatkarīgi no bioloģiskās lauksaimniecības kontroles institūcijas veiktajām pārbaudēm.

Saskaņā ar Lauksaimniecības un lauku attīstības likuma 11.panta pirmo daļu un Ministru kabineta 2009.gada 26.maija noteikumu Nr.485 „Bioloģiskās lauksaimniecības uzraudzības un kontroles kārtība" 5.punkta 5.2.apakšpunktu bioloģiskās lauksaimniecības kontroles institūcija ir valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Sertifikācijas un testēšanas centrs" Atbilstības novērtēšanas nodaļas Bioloģiskās lauksaimniecības sektors.

Noteikumu Nr.295 93.punktā noteikts, ka kontroles institūcija pārbauda atbalsta pretendentus attiecībā uz šo noteikumu 29.4.apakšpunktā minētajiem minimālajiem ieņēmumiem no lauksaimniecības produkcijas realizācijas un šo noteikumu 32.punktā minētajiem nosacījumiem. Noteikumu Nr.295 29.4.apakšpunkts paredz bioloģiskās lauksaimniecības kontroles institūcijas uzraudzības un kontroles funkcijas attiecībā par atbalsta pretendenta lauksaimniecības produkcijas ražošanas un realizācijas atbilstību normatīvo aktu prasībām par bioloģisko lauksaimniecību. Noteikumu Nr.295 29.5.apakšpunkts paredz bioloģiskās lauksaimniecības kontroles institūcijas kontroles funkcijas par atbalsta pretendenta minimālajiem ieņēmumiem no lauksaimniecības produkcijas realizācijas. Noteikumu Nr.295 32.punkts paredz bioloģiskās lauksaimniecības kontroles institūcijas kontroles funkcijas attiecībā par lauksaimniecības dzīvnieku minimālā blīvuma nodrošinājumu vai pastāvīgo pļavu un ganību izmantošanu ārstniecības augu ievākšanai.

Attiecīgi iepriekš minēto uzraudzības un kontroles funkciju ietvaros bioloģiskās lauksaimniecības kontroles institūcija veic atbalsta pretendenta saimniecības uzraudzību un kontroli, kā arī atbilstoši Noteikumu Nr.295 93.punktam sniedz Dienestam atzinumu par deklarēto platību un gūto ienākumu atbilstību iepriekš minētajām normatīvajos aktos noteiktajām prasībām. Kaut arī no Noteikumu Nr.295 5.pielikumā noteiktās atzinuma veidlapas izriet, ka bioloģiskās lauksaimniecības kontroles institūcija kontrolē arī deklarēto kultūru atbilstību, kā norādīts iepriekš, tā nav kompetentā iestāde, kuras primārās funkcijas aptvertu zālāju sastāva izvērtēšanu. Bioloģiskās lauksaimniecības kontroles institūcijas pamatfunkcija un kontroles mērķis ir izvērtēt atbalsta pretendenta saimniecības darbības atbilstību bioloģiskās saimniekošanas prasībām.

[19] Kā norādīts iepriekš, saskaņā ar noteikumu Nr.295 93.punktu bioloģiskās lauksaimniecības kontroles institūcijas institūcija līdz kārtējā gada 1.oktobrim iesniedz Lauku atbalsta dienestā atzinumu, kas apliecina bioloģiskās lauksaimniecības atbilstību šo noteikumu 2.3.1.apakšpunktā minētā atbalsta saņemšanai (5.pielikums).

No lietas materiāliem konstatējams, ka bioloģiskās lauksaimniecības kontroles institūcija par pieteicēja saimniecības pārbaudi ir sniegusi atzinumu Dienestam, kurā cita starpā norādīts, ka lauks Nr.7 atbilst bioloģiskās lauksaimniecības prasībām, taču kā laukā konstatēta kultūra norādīta kultūra ar kodu 720 „aramzemē sētie zālāji", bet ne pieteicēja deklarētā kultūra „pastāvīgās pļavas un ganības"

[20] Saskaņā ar noteikumu Nr.295 69.punktu, ja atbalsta pretendents ievēro visus šajos noteikumos minētos atbalsta saņemšanas nosacījumus, Lauku atbalsta dienests pilnā apmērā piešķir atbalsta pretendentam konkrētu maksājumu par konkrētu vienību. Ja tiek konstatētas neatbilstības, kas minētas šo noteikumu 9.pielikumā vai Regulā Nr. 1975/2006, maksājumu samazina vai nepiešķir.

Saskaņā ar Komisijas 2011.gada 27.janvāra regulas (ES) Nr. 65/2011, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus, lai īstenotu Padomes Regulu (EK) Nr. 1698/2005 attiecībā uz pārbaudes kārtību, kā arī savstarpējo atbilstību saistībā ar lauku attīstības atbalsta pasākumiem (turpmāk - Regula (ES) Nr.65/2011) 34.panta 1.punktu Regula (EK) Nr.1975/2006 ir atcelta ar 2011.gada 1.janvāri. Minētā panta 2.punktā noteikts, ka atsauces uz Regulu (EK) Nr.1975/2006 uzskata par atsaucēm uz šo regulu, un tās lasāmas saskaņā ar šīs regulas II pielikumā iekļauto atbilstības tabulu.

Regulas (ES) Nr.65/2011 16.panta 2.punktā noteikts, ka šajā pantā saņēmēja deklarētās platības, par kurām saņem to pašu atbalsta likmi saskaņā ar noteiktu platībatkarīgo pasākumu, uzskata par tādām, kas veido vienu kultūraugu grupu. Kā norādīts šā sprieduma 9.punktā, atbalsta likme Agrovides maksājumu atbalstam „Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība" Noteikumu Nr.295 33.punktā ir noteikta pa kategorijām ar atšķirīgu likmi kultūrai „pastāvīgās pļavas un ganības".

Saskaņā ar Regulas (ES) Nr.65/2011 16.panta 5.punkta otro daļu, ja starpība starp deklarēto un noteikto platību ir lielāka par 20 % no noteiktās platības, par attiecīgo kultūraugu grupu atbalstu nepiešķir.

Noteikumu Nr.295 9.pielikuma 1.sadaļas „Vispārīgās neatbilstības un piemērojamās sankcijas attiecībā uz visiem pasākumiem" 6.punktā noteikts, ka gadījumā, ja kultūraugu grupas pārdeklarētā platība ir lielāka par 20 % atbalsts konkrētajā gadā par platību, kurā deklarēta šī kultūraugu grupa, netiek piešķirts (Regulas Nr. 1975/2006 16.panta 2.punkta otrā daļa).

Ņemot vērā iepriekš minēto par deklarētajām platībām pa atbalsta likmēm attiecīgajās kultūraugu grupās, Regulas (ES) Nr.65/2011 16.panta 5.punkta otrās daļas noteikumi par atbalsta samazinājumu ir izvērtējami Noteikumu Nr.295 33.punktā noteikto atbalsta likmju kategoriju ietvaros (attiecīgo kultūru grupām).

Pieteicējs Noteikumu Nr.295 33.1.apakšpunktā noteiktajā kultūraugu grupā „pastāvīgās pļavas un ganības" ir pieteicis 12,14 ha platības. Pārbaudē uz vietas, veicot deklarēto platību mērījumus, konstatēts, ka lauka Nr.1 faktiskā platība ir mazāka par deklarēto - 1,07 ha (*sk.lietas 27.lapu*). Savukārt attiecībā par lauku Nr.7 ar deklarēto platību 3 ha konstatēta kultūra, kas atbilstoši Regulas Nr.65 16.panta 2.punkta un Noteikumu Nr.195 33.punktam neietilpst vienā kultūraugu grupā.

Pārbaudes rezultātā Noteikumu Nr.33.1 apakšpunktā paredzētajam atbalsta maksājumam noteiktā jeb pārbaudes rezultātā atzītā atbalsttiesīgā platība ir 9,01 ha (1,07 ha + 2,8 ha + 4,4ha + 0,74 ha). Starpība starp pieteicēja deklarēto un noteikto platību ir 3,13 ha (12,14 ha – 9,01 ha). 3,13 ha ir 34,74% no noteiktās platības 9,01 ha. Līdz ar to saskaņā ar Regulas Nr.65 16.panta 5.punkta otro daļu atbalsts par Noteikumu Nr.295 33.1.apakšpunktā noteikto 1. kategoriju - kultūru „pastāvīgās pļavas un ganības", pieteicējam nav piešķirams.

[13] Apkopojot iepriekš minēto un izvērtējot Pārsūdzēto lēmumu kopumā un kopsakarā ar lietā esošajiem pierādījumiem, tiesa secina, ka Pārsūdzētais lēmums ir atzīstams par tiesisku un pamatotu. Vienlaicīgi tiesa atzīst, ka lietā nav konstatējami priekšnoteikumi pieteicēja prasītā labvēlīgā administratīvā akta izdošanai. Līdz ar to pieteicējas pieteikums ir atzīstams par nepamatotu un ir noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, 289. - 290.pantu un 291.panta pirmo daļu, tiesa

nosprieda

noraidīt /pers. E/ pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta, ar kuru /pers. E/ tiktu aprēķināts pasākuma „Agrovides maksājumi" apakšpasākuma „Bioloģiskās lauksaimniecības attīstība" atbalsts par iesniegumā „Platību maksājumu iesniegums 2013.gadā" 1.kategorijā 12,14 ha (lauks Nr.1, Nr.2, Nr.3, Nr.5 un Nr.7) deklarētajām platībām, izdošanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Administratīvās rajona tiesas Valmieras tiesu namā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas.

Tiesnese S.Pone